

Museumsforeningernes årsberetninger

Museumsforeningen for Varde By og Omegn

Du sidder nu med tredje udgave af årbogen opdatering. Jeg håber, at den ligesom de to første, vil falde i din smag, så du vil få nogle gode timer ved at læse, hvad der er sket indenfor museumsvesenet her i området.

Museet for Varde By og Omegn og Ringkøbing-Skjern Museum er gået sammen om en fælles aktivitetsfolder for de to museer. Årbogen vil også blive udgivet i dette samarbejde. Interessant, hvad det kan udvikle sig til.

Selve arbejdet i museumsforeningen går sin vante gang med foredrag, udflugter og bestyrelsesmøder. Vi har erkendt, at længere ture lørdag/søndag ikke kan samle nok folk, hvorimod en hverdagstur, hvor vi er hjemme til aften, går rigtig godt.

Bestyrelsen består for tiden af:

Peder Thygesen Nielsen, Båvand, formand
Knud Nielsen, Oksbøl, næstformand
Bjarne Sandal, Henne, sekretær
Hans Ole Villadsen, Alslev, kasserer
Asger Helt, Varde
Lissi Møller Kristensen, Ølgod, rep.
for Ølgod Museumsforening

Turen gik i år til de vestjydske kirker i Lønne i nord til Ho i syd og hvor de to præster Bjarne Sandal og Anne Grethe Christensen hver for sig fortalte om deres kirke og kirkens historie. En dejlig dag med god tilslutning.

Vores aftenture til lokale steder er også velbesøgte. Langturen blev også i år ramt af dårligt vejr. Mange meldte fra, men vi kom derover, spiste vore madpakker og kom godt

hjem igen, selvom nogle havde set frem til, at vi nok skulle overnatte på øen. En spændende tur for dem der var med.

Til vore foredragsaftener er der også god tilslutning. Vores program, der er udarbejdet i godt samarbejde med Ølgod Museum, må jo falde i medlemmernes smag.

På sidste generalforsamling blev det vedtaget, at kontingentet skulle stige fra 2011.

Medlemskab giver følgende fordele:

- Gratis adgang til alle foredrag
- Gratis adgang til samtlige afdelinger af Museet for Varde By og Omegn
- 10 % rabat på køb i alle museumsbutikker
- Årbogen

Kontingent for 2011:

175 kr. for enkeltperson
250 kr. for par
500 kr. for firmaer/institutioner

Det kan vist ikke siges at være dyrt og er vel nok en af grundene til at vort medlemstal igen er svagt stigende. En anden grund kunne være at folk gerne vil vide noget om vores fortid og hvor vores rødder stammer fra.

På museumsforeningens vegne

Peder Thygesen Nielsen

Ølgod Museumsforening

Året 2010 gav igen mange gode oplevelser i Ølgod Museumsforening. Atter er det foredrag med lokalt islæt der trækker flest interesserede, og tiltrækker nye ansigter på stolerækkerne, og dermed sandsynligvis også nye medlemmer.

Blandt foredrag i 2010 kan nævnes:

Da danske hjem blev moderne – dengang i 1950'erne
ved museumsinspektør Jytte Thorndahl.

Natur- og kulturoplevelser på Galathea III
ved formidlingschef Niels Nørgaard.

Ølgod og omegns stednavne – et kig ind i fortiden
ved navneforsker og lektor Peder Gammeltoft.

Et industrieventyr i Ølgod
*ved direktør Tonny Haahr, der sammen med broderen
Hans Henning Haahr startede HTH i 1966.*

Blandt udflugter i år kan nævnes en Aftentur til elværkerne i Karlsgårde, Lyne og Ølgod en god og lærerig oplevelse, hvor engagerede frivillige arbejder målrettet, ligesom Turen til vestjyske kystkirker med sognepræsterne Anna Grethe Christensen og Bjarne Bach Sandal blev en rigtig dejlig dag med mange gode informationer om egnen, kirkerne og det område vi befandt os i.

Foreningens medlemstal var ved udgangen af 2010 omkring 475.

Kontingent har i 2010 været:

Enkeltpersoner	175 kr.
Par	225 kr.
Firma/institutioner	500 kr.

Ølgod Museumsforening årsskrift 2010, der er 2. årgang udkom i foråret. Årsskriftet har fået en god modtagelse og det gode samarbejde med Lokalarkiverne i Ølgod Museumsforenings område og Slægtshistorisk forening for Øster, Vester og Nørre Horne Herreder af 2005 fortsætter. Næste nummer udkommer i foråret 2011. Årsskriftet er et lokalt supplement til Museet for Varde By og Omegns Årbog *opdatering.*

Bestyrelsen i 2010/2011:

Formand Lissi Møller Kristensen

Næstformand Ruth K. Knudsen

Kasserer Vagn Pedersen

Sekretær Svend Bek-Pedersen

Poul Erik Knudsen

Repr. for Lokalarkiverne Svend V. Svendsen

Repr. for Museumsforeningen for Varde By og Omegn
Peder Thygesen Nielsen

Fra udflugt til kirkerne i Ho og Lønne. Her er der stop ved Ho kirke.

Ølgod Museums Fond

I stedet for Kirsten Bergholt, der ikke ønskede genvalg efter en årrække i bestyrelsen, blev Poul Erik Knudsen, Ølgod, valgt på forenings generalforsamling i marts måned. På generalforsamlingen fortalte museumsdirektør Claus K. Jensen om planerne for Ølgod Museum. Planer som vi i Museumsforeningen håber og tror, bliver ført ud i livet i de kommende år.

At Lindbergsalen igen kan bruges til udstillinger er glædeligt. Den første udstilling fra 23. oktober 2009 til 24. maj 2010 var om Fire kvindelige malere omkring 1900 Mundt. Luplau. Hatting. Valvanne.

I forbindelse med Ølgod Festuge i tiden 6.-11. juni 2010 besluttede Ølgod-Strellev Lokalhistoriske arkiv, Slægts-historisk forening af 2005, Ølgod Museum og Ølgod Museums-forening at arrangere en udstilling i Lindbergsalen, Mød det gamle "Ølgod", en udstilling som stadig kan ses og som har trukket mange besøgende til. Udstillingen viser at byen er gået fra at være den absolutte pioner inden for andelsbevægelsen med Hjedding Andelsmejeri til en industriby anført af virksomheden HTH.

Udstillingen viser også billeder af samtlige sogneråd og kommunalbestyrelser fra begyndelse af århundredeskiftet til kommunesammenlægningen i 2007, samt film der handler om Ølgod i tiden før 1980, og mange andre billeder fra det gamle Ølgod.

I forbindelse med Ølgod Festuge, der i 2011 er den 13.-19. juni, satser vi på, få etableret en ny udstilling, der også relaterer til det lokale.

Alt i alt et spændende og aktivt år for Ølgod Museumsforening med stadige udfordringer.

I 2008 bevilgede Ølgod Museums fondsbestyrelse 85.000 kr. til forprojekt og gennemfotografering af den nuværende udstilling. Forprojektet blev færdigt i foråret 2010, og gennemfotografering forventes afsluttet ved udgangen af 2010.

Endvidere bevilgedes i 2009 200.000 kr. til ny udstilling på Ølgod Museums første etape Kulturhistorisk Eksperimentarium, men af forskellige grunde er projektet blevet forsinket, hvorfor Fondsbestyrelsen i 2010 har godkendt, at arbejdet laves i en anden rækkefølge, således at Egnsmuseum version 2.0 rykkes frem før Kulturhistorisk Eksperimentarium. Der er ligeledes bevilget 10.000 kr. til hjælpe ved udgivelse af Ølgod Museumsforening Årsskrift 2011.

Fonden har ved udgangen af 2010 en egenkapital på 554.000 kr. efter de anførte bevillinger. Fondens formål er, at indkøbe museumsgenstande og kunst til Ølgod Museum, samt udgivelse af lokalhistorisk litteratur eller andet, der kan medvirke til udbredelsen af kendskabet til egnens kulturhistorie. Det gælder følgende sogne Ansager, Skovlund, Tistrup, Hodde, Strellev og Ølgod.

På vegne af Ølgod Museumsforening
og Ølgod Museums Fond

Lissi Møller Kristensen

Nyminddegab/Blåbjerg Museumsforening

For tredje gang har vi fået lov til at fortælle om vores lille museumsforening. Lille og lille, alt er jo relativt, med godt 150 medlemmer er vi godt forankret, især i Nyminddegab området. Der har igen i år været mange aktiviteter på museets område, godt iværksat af vores natur-kulturvejleder Merete Vigen Hansen.

Museumsforeningen har stået for salg af læskende drikke til museets fødselsdag, hvor mange var mødt op og fik en hyggelig aften med grillmad og folkemusik.

Museumsforeningen har jo ikke uanede økonomiske ressourcer, så vi søgte en af de lokale fonde, om en beskedne donation og dette blev os givet. Det er så op til museet at få det bedst mulige ud af dette.

Generalforsamlingen er i skrivende stund endnu ikke afholdt. Bestyrelsen har dog været inde og vende forskellige tiltag og områder vi skal sætte fokus på. Vi skal bl.a.

Nyminddegab Museums fødselsdag fejres hvert år med folkedans foran den istandsatte (men stadig vingeløse) savmølle.

sørge for at få udbredt kendskabet til det gamle og hæderkronede Blåbjerg Kommune. Vi har som nævnt ovenfor mange medlemmer i Nyminddegab området. Det er også naturligt, idet museet ligger i Nyminddegab, men museumsforeningens navn er Nyminddegab/Blåbjerg Museumsforening. Der er jo meget andet i museets samlinger end artefakter fra Nyminddegab området. Vi skal gøre vores bedste for at udbrede kendskabet til Nyminddegab/Blåbjerg Museum. Folk skal vide, at der er en Lønnepige. Folk skal vide, at der har været vikinger i Henne Kirkeby. Folk skal vide, at der har været livs- og kulturhistorier i både Lunde, Kvong og Outrup. Folk skal vide, at Nr. Nebel og Lydum har haft utrolig stor betydning for egnen både økonomisk, kulturelt og historisk.

Vi kunne flyve endnu højere, hvis vingerne bar

Jeg hentyder til de berømte møllevinger. I hele min tid som formand er det blevet lovet, at nu kommer de. Stadigvæk er der ingen vinger. Hvor er de? Hvor er møllebyggeren? Er han forsvundet på Nørholm Hede eller har han fundet andre møller, han kan renovere?

Indsatsområdet for Fonden bag Nyminddegab/Blåbjerg Museum må fremadrettet være: Nu skal de møllevinger på. Koste hvad det vil.

Dette var så tilbageblikket på året, der gik. Det blev ligeledes et blik fremadrettet på, hvad der kan komme til at ske. Alt kan ske i det nye museumsår. Lad os se, hvor langt vingerne kan bære og hvor højt vi kan flyve.

Formand Lars Lyhne Christensen

Skjern-Egvad Museumsforening

Bestyrelsen har i 2010 afholdt 5 bestyrelsesmøder, hvor nogle af dagsordenspunkterne har drejet sig om udflugter og arrangementer, om støtte til bogudgivelser, ligesom vi har drøftet og fået orientering om den aktuelle museumssituation og givet vores besyv med i debatten om fremtidens museumsstruktur.

Sidste års generalforsamling gav bestyrelsen i oplæg at arbejde aktivt for en sammenlægning med foreningen i Ringkøbing. Ved et fællesmøde var der enighed om det langsigtede mål, én forening. Tiden fandtes imidlertid ikke inde til en egentlig sammenlægning, og i stedet blev vi enige om et øget samarbejde, der bl.a. omfatter, at man inviterer til hinandens arrangementer.

I april var vi på udflugt til Vadehavscenteret og Mandø. En spændende tur med god tilslutning, men vi må indrømme, at vi var glade for, at vi var på denne tur, inden den forfærdelige ulykke med Mandøbussen fandt sted. I september tilbød vi en aftentur til den nyrestaurerede Vedersø Præstegård, hvor stedets daglige leder, Lisbeth Lunde Lauridsen fortalte meget levende om stedet og om Kaj Munk. I november gentog vi arrangementet "And og Foredrag", der i år blev til "And og Højskolesang", hvor Lise og Jørn Esbjerg efter

spisningen på bedste vis ledte os igennem en række sange fra højskolesangbogen.

Vi har i samarbejde med foreningen i Ringkøbing, Folkeuniversitetet og museet været medarrangører af en foredragsrække på Møllegården med arkæologiske emner, ligesom der har været et foredrag med John V. Jensen fra Museet for Varde By og Omegn om de tyske flygtninge, der boede i Oksbøllejren i årene 1945-49. Dette foredrag følger vi op på i 2011, når vi arrangerer tur til nogle af Museet for Varde By og Omegns besøgssteder.

Endelig skal nævnes, at vi i det forløbne år har ydet økonomisk støtte til en bogudgivelse, Niels Aage Thomsen: "Hoven Kvindehøjskole. De vestjyske tjenestepigers universitet", ligesom vi økonomisk har støttet museets dag for frivillige.

Medlemskab af foreningen fås ved henvendelse til:

Ringkøbing-Skjern Museum: 97362343

eller til formanden: 97371418

Læs i øvrigt om de mange medlemsfordele på museets hjemmeside: www.levendehistorie.dk

Ringkøbing Museumsforening

I 2008 fyldte Ringkøbing Museumsforening og Ringkøbing Museum 100 år. 100-året markerede samtidig en ny tid, da Ringkøbing Museum i 2007 blev slået sammen med Skjern-Egvad Museum og blev til Ringkøbing-Skjern Museum under ledelse af museumsdirektør Kim Clausen.

Skjern-Egvad Museumsforening og Ringkøbing Museumsforening spillede en betydelig rolle for, at de to museer blev slået sammen, og har derfor fået en stærk placering i museets styrelse. Samarbejdet mellem de to museumsforeninger er i en god udvikling med fælles initiativer. Vi har en fælles vision om, at slå de to foreninger sammen, når vore medlemmer synes, at tiden er inde.

Vi ser frem til, at samarbejdet mellem Museet for Varde By og Omegn og Ringkøbing-Skjern Museum udvikler sig til gavn for begge museer. Vi ser det som et godt signal, at de to museer er fælles om udgivelsen af denne årbog. Samarbejdet kan vise sig at få stor betydning for museernes virke i et museumslandskab, der er under forandring.

Ringkøbing Museumsforening har tradition for at tilbyde sine medlemmer en række foredrag og mindst én udflugt i løbet af året. Dertil kommer de fordele, der er knyttet til et medlemskab som fx gratis adgang til museets afdelinger og en boggave. Kontingentet er 150 kr. pr. medlem.

I 2010 blev det til otte foredrag med emner som Danmarks-ekspeditionen, arkæologi og kulturhistorie omkring Ringkøbing Fjord samt H.C. Andersen og Søren Kirkegaards Vestjylland.

Foredragene i Ringkøbing finder sted i det gamle dommerkontor, som museet købte i 2007. Foredragene, der finder sted i Bundsbæk, tilbydes også foreningens medlemmer. Der er gratis adgang til foredragene. De fleste af foredragene arrangeres i samarbejde med Museet og Folkeuniversitetet samt Skjern-Egvad Museumsforening.

Udflugten i 2010 gik til Thy, hvor bl.a. Vestervig og Lodbjerg kirker og Museumscenter Hanstholm samt Heltborg Museum blev besøgt. Guide på den meget vellykkede tur var arkæolog Palle Eriksen, Ringkøbing-Skjern Museum.

Foreningen er medlem af Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark og deltager aktivt i Sammenslutningens arrangementer, som giver inspiration og viden af stor betydning for foreningens virke.

Foreningen yder praktisk hjælp til foredragsaftenerne og andre arrangementer på museet bl.a. Middelalderdagene. Endvidere har foreningen skaffet 30.000 kr. til istandsættelse af Ulrik Plesners smukke havedør på dommerkontoret.

Interessen for støtte op om foreningen er vedholdende. Foreningens tilbud vækker interesse. Der har givet en glædelig stigning i medlemstallet.

Ringkøbing Museumsforening,
formand Jens Olufsen,
97323793, j.olufsen@email.dk